

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 358/2025-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Petra Henčela**, narodeného 16. 9. 1955, Hradecká 6, Prievidza, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Michaela Šteiningerovej, s.r.o., Záhradnícka 726/24, Prievidza, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/27/2025 z 27. marca 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 30. mája 2025 domáha vyslovenia porušenia základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), rovnosť podľa čl. 12 ústavy a „*autonómne konanie subjektov práva*“ podľa čl. 2 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením o odmietnutí jeho dovolania v konaní o obnovu civilného sporu.

II.

2. Okresný súd odmietol žalobu sťažovateľa na obnovu konania v civilnom spore. Na odvolanie sťažovateľa bolo toto uznesenie potvrdené uznesením krajského súdu, v ktorom bol sťažovateľ poučený o tom, že proti tomuto uzneseniu možno podať dovolanie, no musí byť zastúpený advokátom a dovolanie a iné jeho podania musia byť spísané advokátom. Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ bez zastúpenia advokátom 31. januára 2024 dovolanie, ktoré si sám spísal. Okresný súd sťažovateľa 31. mája 2025 vyzval na odstránenie väd dovolania predložením plnomocenstva na zastúpenie advokátom. Centrum právnej pomoci sťažovateľovi 12. júna 2024 predbežne poskytlo právnu pomoc a ním určená advokátka 14. júna 2024 okresnému súdu predložila plnomocenstvo a 27. júna 2024 dovolanie doplnila.

3. Ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením najvyšší súd dovolanie sťažovateľa odmietol ako oneskorene podané. Vychádzal z § 427 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“),

podľa ktorého sa dovolanie podáva do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu, a z toho, že rozhodnutie krajského súdu bolo sťažovateľovi doručené 1. decembra 2023. Lehota na podanie dovolania tak uplynula 1. februára 2024, no dovolanie advokátka sťažovateľa podala až 27. júna 2024.

III.

4. Sťažovateľ poukazuje na to, že okresný súd ho vyzval na odstránenie vady dovolania (predloženie plnomocenstva). Šlo tak o odstrániteľnú vadu a najvyšší súd nemal jeho dovolanie odmietnuť, keďže sa oprávnené mohol spoliehať na správnosť výzvy okresného súdu. Okrem toho ním spísané dovolanie bolo podané včas. Vzhľadom na odstrániteľnosť vady jeho včas podaného dovolania nebol daný dôvod na jeho odmietnutie. Sťažovateľ poukazuje na svoj ťažký zdravotný stav a to, že nemal dostatok prostriedkov na advokáta, pričom nevedel o možnosti jeho pridelenia. Je toho názoru, že jeho dovolanie bolo spísané včas, malo odstrániteľnú vadu, ktorá bola odstránená, a preto nebol dôvod na odmietnutie jeho dovolania.

IV.

5. Ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietnutá.

6. Ak obligatórnou náležitosťou dovolania je podľa § 429 ods. 1 druhej vety CSP jeho spísanie advokátom, je potom logické, že nedostatok tejto podmienky možno odstrániť len v lehote na podanie dovolania, keďže ide o podmienku, ktorá musí byť splnená už pri jeho podaní (IV. ÚS 489/2018). K tomuto záveru, ktorého výsledkom bolo odmietnutie ústavnej sťažnosti podanej pre porušenie ústavných práv na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie uznesením najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania, ústavný súd dospel v situácii, keď krajským súdom riadne poučený sťažovateľ podal dovolanie, ktoré nebolo spísané advokátom, okresný súd ho vyzval na odstránenie tejto vady, čomu sťažovateľ po uplynutí lehoty na podanie dovolania vyhovel. Najvyšší súd v tomto prípade dospel k záveru o nesprávnom postupe okresného súdu, ktorý sťažovateľa vyzýval na odstránenie vady dovolania, ktoré bolo spísané a podané bez zastúpenia advokátom.

7. V identickej veci sťažovateľa niet dôvod na odchylenie sa od tohto skoršieho záveru uznesenia ústavného súdu. Sťažovateľ napriek tomu, že bol poučený o tom, že dovolanie musí byť spísané advokátom, dovolania spísal a podal sám bez zastúpenia advokátom. Túto vadu nebolo možné napraviť ani následnou výzvou okresného súdu na odstránenie tejto vady po uplynutí lehoty na podanie dovolania. K porušeniu ústavných práv sťažovateľa nemožno dospieť ani s ohľadom na to, že okresný súd sťažovateľa vyzval a sťažovateľ túto vadu odstránil. Právna istota sťažovateľa o tom, že dovolanie mal podať zastúpený advokátom, vyplynula z jasného poučenia dovolaním napadnutého uznesenia. Preto nemožno dospieť k záveru, že by odmietnutím dovolania sťažovateľa z hoc aj iného dôvodu (oneskorenosť), ako tomu bolo vo veci sp. zn. IV. ÚS 489/2018 (nesplnenie podmienky podľa § 429 ods. 1 CSP, podľa ktorého dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom), došlo k porušeniu ústavných práv sťažovateľa na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie.

8. Čo sa týka námietky porušenia čl. 12 a čl. 2 ods. 3 ústavy, z ktorých sťažovateľ vyvodzuje, že sú v nich obsiahnuté ďalšie základné práva, treba uviesť, že tieto ustanovenia ústavy majú charakter ústavných princípov, a nie základných práv a slobôd, ktoré by boli samostatne aplikovateľné v konaní o ústavnej sťažnosti (I. ÚS 59/97, I. ÚS 8/97, PL. ÚS 14/98, III. ÚS 383/2016).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. júna 2025

Robert Šorl
predseda senátu